

ОСНОВНО УЧИЛИЩЕ „СВ. СВ. КИРИЛ И МЕТОДИЙ“

с. Бръшляница, общ. Плевен, обл. Плевен

тел: 0878/801312, e-mail: info-1500128@edu.mon.bg

УТВЪРЖДАВАМ:
В. НИКОЛОВА, ДИРЕКТОР НА
ОУ „СВ. СВ. КИРИЛ И МЕТОДИЙ“
С. БРЪШЛЯНИЦА, ОБЩ. ПЛЕВЕН

ЕТИЧЕН КОДЕКС НА УЧИЛИЩНАТА ОБЩНОСТ

на

ОУ „Св. Св. Кирил и Методий“ –

с. Бръшляница, общ. Плевен

учебна 2025/ 2026 година

Етичният кодекс е създаден на основание чл. 175, ал. 1, 2 и 3 от Закона за предучилищното и училищното образование, приет от Педагогическия съвет с Протокол № 10/ 10. 09. 2025 г.
/съгласно чл. 263, ал. 1, т. 14/

ГЛАВА ПЪРВА: ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Раздел I. Предмет и обхват

Чл. 1. (1) Настоящият Етичен кодекс урежда етичните принципи, правила за поведение и отношенията между всички участници в образователния процес в ОУ „Св. св. Кирил и Методий“ – с. Бръшляница, община Плевен, за учебната 2025/2026 година.

(2) Кодексът определя нравствените ориентири, които ръководят действията и решенията на педагогическите специалисти, служителите, учениците и родителите в училищната общност.

(3) Кодексът има задължителен характер и се прилага по отношение на:

1. педагогическите специалисти, включително директора;
2. непедагогическия персонал;
3. учениците;
4. родителите (настойниците);
5. външни лица, участващи в дейността на училището.

Чл. 2. За прилагане на настоящия Етичен кодекс и за подкрепа на усилията за изграждане на етична училищна общност, в училището функционира Комисия по колегиална етика. Тя има консултативни, подпомагащи и медиаторски функции и работи в съответствие с Приложение № 1 към настоящия Етичен кодекс - Вътрешните правила за наблюдение, установяване и докладване на нарушения на етичните норми.

Раздел II. Цели

Чл. 3. Целите на настоящия Етичен кодекс са:

1. да определи етичните стандарти и принципи, които да ръководят поведението на всички участници в училищния живот;
2. да насърчи изграждането на отношения, основани на взаимно уважение, доверие, толерантност и сътрудничество;
3. да създаде условия за формиране на положителна училищна среда, в която се насърчават моралните и социалните ценности;
4. да допринесе за превенцията и разрешаването на конфликти чрез етични и конструктивни механизми;
5. да осигури високи професионални и морални стандарти в педагогическата дейност.

Раздел III. Принципи

Чл. 4. Основните принципи, върху които се изгражда настоящият Етичен кодекс, са:

1. зачитане на човешкото достойнство и правото на различие;
2. честност, почтеност и отговорност в поведението на всеки член на училищната общност;
3. спазване на нормативните актове и вътрешните правила на училището;
4. равнопоставеност, недопускане на дискриминация, насилие, тормоз или унижение;
5. конфиденциалност по отношение на лична информация и случаи;
6. сътрудничество, колегиалност и професионализъм в работата на училищния екип;
7. защита на авторството и интелектуалната собственост;
8. екологична и гражданска отговорност.

ГЛАВА ВТОРА: ПРИНЦИПИ НА ВЗАИМООТНОШЕНИЯ В УЧИЛИЩНАТА ОБЩНОСТ

Раздел I. Общи принципи

Чл. 5. (1) Взаимоотношенията между участниците в училищната общност се основават на уважение, равнопоставеност и толерантност, независимо от етническа принадлежност, социален статус, пол, възраст, език, вяра или културна идентичност.

(2) Всеки член на общността следва да се отнася с респект към достойнството, правата и различията на другите.

(3) Прояви на дискриминация, насилие, агресия или вербално унижение не се допускат в нито една форма.

Раздел II. Отношения между учители и ученици

Чл. 6. (1) Учителите създават подкрепяща образователна среда, която насърчава развитието на всеки ученик.

(2) Педагогическите специалисти се отнасят безпристрастно и справедливо към всички ученици, без фаворизиране или предубеденост.

(3) Учениците уважават личността и професионализма на своите учители, като спазват установените правила за поведение и дисциплина.

Раздел III. Отношения между ученици

Чл. 7. (1) Учениците се отнасят с уважение един към друг, като се въздържат от обиди, насилие, клевети и други форми на неприемливо поведение.

(2) Поощряват се отношения на взаимопомощ, сътрудничество и толерантност в ученическите колективи.

Раздел IV. Отношения между родители и училище

Чл. 8. (1) Родителите са равноправни партньори в образователния процес и се насърчава активното им участие в училищния живот.

(2) Отношенията между училището и родителите се основават на взаимно доверие, откритост, информираност и взаимно уважение.

(3) Родителите съдействат за реализиране на възпитателните цели и участват при разрешаване на възникнали проблеми с учениците.

Раздел V. Отношения между педагогически специалисти и служители

Чл. 9. (1) Колегиалните отношения в училище се характеризират с лоялност, уважение и взаимна подкрепа.

(2) При различия в мненията се търси професионален диалог, без да се нарушава добрият тон и етичните норми.

(3) Всеки служител спазва Етичния кодекс, проявява отговорност и коректност в изпълнение на служебните си задължения.

ГЛАВА ТРЕТА: ПРАВА И ЗАДЪЛЖЕНИЯ НА УЧАСТНИЦИТЕ В УЧИЛИЩНАТА ОБЩНОСТ

Раздел I. Права и задължения на учениците

Чл. 10. (1) Учениците имат право:

1. Да получават качествено образование в сигурна и подкрепяща среда.
2. Да бъдат третирани с уважение, справедливост и без дискриминация.
3. Да изразяват мнението си свободно, при спазване на установените правила.
4. Да участват в извънкласни дейности, ученическо самоуправление и други форми на училищен живот.
5. Да получават подкрепа при трудности в обучението и личностното развитие.

Чл. 11. (1) Учениците са длъжни:

1. Да спазват правилата за поведение и вътрешния ред в училище.
2. Да проявяват уважение към учителите, съучениците и служителите в образователната институция.
3. Да полагат усилия за овладяване на учебното съдържание и активно участие в образователния процес.
4. Да опазват имуществото на училището и да отговарят за нанесени щети.
5. Да съдействат за поддържане на положителна атмосфера в класа и училището.

Раздел II. Права и задължения на учителите

Чл. 12. (1) Учителите имат право:

1. Да провеждат учебния процес в условия на уважение, ред и дисциплина.
2. Да прилагат подходящи методи за преподаване, съобразени с потребностите на учениците.
3. Да изискват спазване на училищния правилник и Етичния кодекс.
4. Да получават институционална подкрепа за своето професионално развитие.

5. Да участват в управлението на училището чрез педагогическия съвет и други органи.

Чл. 13. (1) Учителите са длъжни:

1. Да осигуряват качествено преподаване и обективно оценяване на учениците.
2. Да проявяват уважение и толерантност към всеки ученик.
3. Да прилагат стратегии за превенция на насилието, тормоза и дискриминацията.
4. Да съдействат за изграждане на положителен имидж на училището в общността.
5. Да поддържат и повишават професионалната си квалификация.

Раздел III. Права и задължения на родителите

Чл. 14. (1) Родителите имат право:

1. Да получават регулярна информация за успеха и поведението на своето дете.
2. Да участват в училищния живот чрез Обществения съвет, родителски срещи и инициативи.
3. Да бъдат консултирани при възникване на образователни или поведенчески проблеми с ученика.
4. Да изразяват мнение и предложения относно процеса на обучение и възпитание.

Чл. 15. (1) Родителите са длъжни:

1. Да съдействат на училището за редовното посещаване на учебните занятия от страна на ученика.
2. Да поддържат контакт с класния ръководител и учителите.
3. Да уважават институционалните правила и авторитета на педагогическия персонал.
4. Да подкрепят усилията на училището за повишаване на резултатите и мотивацията на ученици

ГЛАВА ЧЕТВЪРТА: ЕТИЧНИ НОРМИ И ПРАВИЛА ЗА ПОВЕДЕНИЕ

Раздел I. Общи принципи на поведение

Чл. 16. (1) Всички участници в училищната общност спазват следните етични принципи:

1. Уважение към личността и достойнството на другите.
2. Равнопоставеност и недопускане на дискриминация по какъвто и да е признак.
3. Точност, коректност и добросъвестност в изпълнението на задълженията.
4. Лоялност към училището и ангажираност с постигането на неговите цели.
5. Подкрепа за благоприятна училищна среда, основана на сътрудничество и доверие.

Раздел II. Поведение на учениците

Чл. 17. (1) От учениците се очаква:

1. Да се отнасят с уважение към съученици, учители и другите служители.
2. Да не проявяват агресия, насилие, грубост или вербално насилие.
3. Да спазват правилата за поведение в класната стая и училището.
4. Да бъдат честни при оценяване и в отношенията си с другите.
5. Да се обличат прилично и подходящо за учебна среда.

Раздел III. Поведение на учителите и служителите

Чл. 18. (1) От педагогическите и непедагогическите специалисти се очаква:

1. Да бъдат пример за етично поведение и професионална отговорност.
2. Да поддържат обективност, безпристрастност и търпение в общуването с учениците и родителите.
3. Да опазват доброто име на училището и да избягват действия, които го накърняват.
4. Да не допускат лични отношения, които могат да повлияят на обективността и справедливостта при оценяване.
5. Да пазят конфиденциалност по отношение на личната информация за ученици, родители и колеги.

Раздел IV. Поведение на родителите

Чл. 19. (1) От родителите се очаква:

1. Да взаимодействат с училището с уважение и разбиране.

2. Да не упражняват натиск върху учители с цел промяна на оценки или решения, взети от училищните органи.
3. Да се въздържат от агресивно, враждебно или неуважително поведение в контактите с училищния персонал.
4. Да пазят авторитета на учителите пред децата си и в публичното пространство.
5. Да проявяват активност в подкрепа на училищните инициативи и да насърчават своите деца да се включват в тях.

ГЛАВА ПЕТА: НАРУШЕНИЯ НА ЕТИЧНИЯ КОДЕКС

Раздел I. Видове нарушения

Чл. 20. (1) Нарушенията на Етичния кодекс се разделят на:

1. Леки – незначителни действия или бездействия, които не нанасят сериозна вреда на училищната общност, но противоречат на духа на етичните норми.
2. Средни – действия, които накърняват добрия тон, нарушават отношенията в училищната общност или пречат на нормалното протичане на образователния процес.
3. Тежки – действия, които нарушават основни етични норми, уронват престижа на училището, застрашават физическото или психическото здраве на членове на училищната общност.

Раздел II. Примери за нарушения

Чл. 21. (1) Като нарушения на Етичния кодекс се считат, но не се изчерпват с:

1. Употреба на обидни думи, език на омразата, вербална или физическа агресия.
2. Дискриминационно поведение по етнически, религиозен, социален или друг признак.
3. Проява на неуважение към преподаватели, ученици, родители или административен персонал.
4. Злоупотреба с поверителна информация, разпространение на слухове, клевети.
5. Умишлено нарушаване на установени училищни правила с цел лична облага или провокация.
6. Неприлично поведение или облекло, несъвместимо с училищната среда.
7. Опити за натиск върху оценяването или административни решения.
8. Поведение, което уронва доброто име на училището пред обществеността.

ГЛАВА ШЕСТА: РЕД ЗА ПРИЛАГАНЕ НА ЕТИЧНИЯ КОДЕКС

Чл. 22. Комисията по колегиална етика:

1. Съдейства на директора при прилагането на Етичния кодекс;
2. Приема и разглежда сигнали за етични нарушения и предлага становища;
3. Подпомага разрешаването на възникнали етични конфликти чрез медиация;
4. Работи при стриктно спазване на принципите за обективност, конфиденциалност и защита на достойнството;
5. Организира инициативи за изграждане на положителен морален климат в училището;
6. Съставът, правомощията и срокът на мандата на Комисията се определят с Вътрешните правила към настоящия кодекс.

Чл. 22. Условието, редът и отговорностите за наблюдение, установяване и докладване на нарушенията на настоящия Етичен кодекс, както и предприемането на последващи действия, се регламентират с **Вътрешните правила за прилагане на Етичния кодекс**.